

UC Leuven-Limburg
Bachelor in het onderwijs: meertalig
onderwijs
(bachelor-na-bachelor)

29 november 2017

NVAO Toets Nieuwe Opleiding – Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie	3
2	Beoordeling per generieke kwaliteitswaarborg	5
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	5
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	7
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	12
3	Domeinspecifieke leerresultaten	15
4	Beoordelingsproces	17
5	Overzicht oordelen	18
	Bijlage 1: Basisgegevens over de instelling en de opleiding	19
	Bijlage 2: Samenstelling visitatiecommissie	20
	Bijlage 3: Programma locatiebezoek	21
	Bijlage 4: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten	23

1 Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie (hierna: commissie) die de Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs (bachelor-na-bachelor) heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier, het materiaal dat tijdens het locatiebezoek ter inzage lag en de gesprekken die tijdens het locatiebezoek zijn gevoerd.

De UC Leuven-Limburg is met ca 14.000 studenten één van de grotere hogescholen in Vlaanderen, verspreid over tien campussen en onderverdeeld in drie opleidingsgroepen. De groep Lerarenopleiding telt zo'n 4.000 studenten, grotendeels ondergebracht in drie bacheloropleidingen voor kleuter-, lager en secundair onderwijs. Daarnaast worden er op dit moment twee ba-na-ba's aangeboden en zeven postgraduates, plus een aantal kortlopende opleidingen in permanente vorming.

De UC Leuven-Limburg heeft een bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs (BMO) ontwikkeld in antwoord op de maatschappelijke noden van het regionale werkveld en in lijn met internationale standaarden. De commissie verwelkomt het specifieke profiel dat de opleiding nastreeft en stelt vast dat de positionering van de BMO goed is afgelijnd tegenover andere academische en professionele opleidingen. Ze constateert dat de visie rond de opleiding overtuigend gedragen wordt door de verschillende geledingen.

De opleiding beantwoordt qua niveau en oriëntatie aan het ba-na-ba-niveau van de Vlaamse kwalificatiestructuur (niveau 6). De commissie kan zich vinden in het domeinspecifieke leerresultatenkader (DLR) dat wordt gehanteerd, maar moedigt de opleiding aan deze nog nader te concretiseren. Het opleiden van een onderwijsprofessional op het gebied van meertaligheid in het tijdsbestek van een jaar (60 ECTS) vindt de commissie een ambitieuze doelstelling. De commissie vraagt om daarbij de studeerbaarheid van het programma en de werkdruk voor de docenten en de studenten in de gaten te houden. Ook plaatst ze een kanttekening bij het extra geboden instapmoment halverwege het academiejaar vanwege de belasting voor de docenten die dat met zich meebrengt.

De nieuwe opleiding BMO beschikt over een goed overwogen en gestructureerd curriculum. Er is een duidelijke visie en motivatie aanwezig ten aanzien van het bereiken van de beoogde competenties. De samenhang tussen de drie losse trajecten is de commissie helder; ze ziet de toegevoegde waarde die kan ontstaan door kruisbestuiving tussen de opleidingsonderdelen en de mogelijkheden tot flexibilisering en focus. De commissie onderschrijft de sterke aansluiting van de opleiding bij het werkveld en ziet daarin een stevig draagvlak voor kwalitatief onderwijs. Ze waardeert de samenspraak met en de betrokkenheid van het beroepenveld bij de opleiding, en bij de ontwikkeling daarvan.

De commissie is zeer te spreken over de aanwezige expertise op het vlak van onderwijs in meertaligheid binnen de opleidingsgroep. Wel benadrukt zij het belang van een blijvende professionalisering en reflectie op de eigen praktijk. Daarnaast beveelt de commissie aan om beleid te expliciteren op het gebied van zowel talige als etnische/culturele diversiteit, en de onderwijspraktijk hierbij te betrekken. De commissie kan zich erin vinden dat het internationaliseringsaspect, met uitwisseling van studenten en docenten, een langetermijndoel van de opleiding vormt.

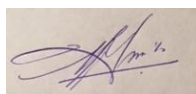
De commissie steunt de keuze voor het brede kader waarin de studenten vakken en het toepassen daarvan krijgen aangereikt en waarin hun autonomie wordt gestimuleerd in de vorm van zelfsturing, voorzien van begeleiding op maat. De commissie is van mening dat de inhoud en de vormgeving van het programma, met inbegrip van de domeinspecifieke onderwijs- en leervormen, de studenten in staat zullen stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. Programma, personeel en voorzieningen vormen een samenhangende onderwijsleeromgeving. Er wordt een breed spectrum aan onderwijs- en leervormen gehanteerd, passend bij de vooropgestelde competenties. De commissie stelt vast dat het betrokken werkveld en de studenten het een sterk opgebouwd programma vinden, met een stevige praktijkcomponent. De commissie neemt kennis van het investeringsplan; de mondeling verkregen verzekering van de instellingsverantwoordelijken dat er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn, acht de commissie geruststellend.

De commissie stelt vast dat het commitment en de inspanningen van het kwalitatief sterke onderwijsteam duidelijke garanties bieden voor het welslagen van deze nieuwe opleiding. Wel is de commissie zeer bezorgd over de voorziene (extra) werkdruk van docenten. Om overbelasting te voorkomen, acht de commissie het noodzakelijk om tijdens de voorbereiding en vanaf de start van de opleiding aanvullende ruimte en middelen vrij te maken voor de extra taken die deze nieuwe opleiding voor lectoren met zich meebrengt. De duurzaamheid van de opleiding is tevens gebaat bij een structurele inbedding in het beleid van de hogeschool. Daarnaast acht de commissie het raadzaam om (meer) lectoren met een doctorstitel aan te stellen.

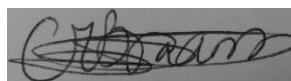
De commissie constateert dat het toetsingsbeleid een solide basis kent, waar op voortgebouwd kan worden bij het nader concretiseren richting opleidingsonderdelen. De commissie vertrouwt erop dat er een evaluatiesysteem is ingericht met praktijkgerichte en flexibele toetsing op maat, waarbij de validiteit van toetsing is geborgd. De commissie vindt het positief dat er hierbij kan worden gesteund op de ervaring en modellen uit andere opleidingen. De commissie heeft nota genomen van de aanwezigheid van een examencommissie, concordantiematrix en de voorgenomen ontwikkeling van een kijkwijzer, die alle bijdragen aan een transparanter beoordelingssysteem. De commissie vindt op basis van de informatie in de aanvraag en tijdens de gesprekken dat de kwaliteit van de evaluatie voldoende geborgd is. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat dit opleidingsproject snel zal uitgroeien tot een degelijk en volwaardig bachelor-na-bachelorprogramma.

Den Haag, 26 oktober 2017

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs (bachelor-na-bachelor) van de UC Leuven-Limburg,

Mw. Dr. Mieke Smits
(voorzitter)

Mw. Carlijn Braam MA
(secretaris)

2 Beoordeling per generieke kwaliteitswaarborg

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogde eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen:

De UC Leuven-Limburg is met ca 14.000 studenten één van de grotere hogescholen in Vlaanderen, verspreid over tien campussen en onderverdeeld in drie opleidingsgroepen. De groep Lerarenopleiding telt zo'n 4.000 studenten, grotendeels ondergebracht in drie bacheloropleidingen voor kleuter-, lager en voortgezet onderwijs. Daarnaast worden er op dit moment twee ba-na-ba's aangeboden en zeven postgraduatoren, plus een aantal kortlopende opleidingen in permanente vorming.

De UC Leuven-Limburg heeft een bachelor-na-bachelor (ba-na-ba) meertalig onderwijs ontwikkeld, gebaseerd op de actuele taken en noden in het Vlaamse onderwijswerkveld en in antwoord op de maatschappelijke ontwikkelingen, waarbij het belang van meertaligheid centraal staat. Ze borduurt hiermee voort op een jarenlange ontwikkeling van taalversterkend onderwijs, ingezet in de initiële lerarenopleidingen voor kleuter-, basis- en secundair onderwijs en doorgezet in de al bestaande bachelor-na-bacheloropleidingen en postgraduatoren voor verbreding en verdieping van de kennis van studenten. Het doel van de opleiding is aldus tweeledig: het bieden van een verdieping van de al aanwezige competenties met daarnaast een verbreding van het beroepsprofiel. Daartoe wordt ingezet op een inclusieve visie, duurzaam taalbeleid en flexibele praktijk van meertalig onderwijs. Concreet beoogt de ba-na-ba specialisatie in meertaligheid in de context van het leerplichtonderwijs, waarbij visie, beleid en praktijk met elkaar worden verbonden. In een macrodoelmatigheidsstudie is een internationale benchmark uitgevoerd. Het positieve besluit van de Commissie Hoger Onderwijs Vlaanderen over de macrodoelmatigheid van deze nieuwe opleiding onderstreept de behoefte aan meertalige docenten die in kunnen spelen op de maatschappelijke noden: "Het didactisch belang bij meertaligheid in het steeds multicultureler wordende onderwijs neemt gestaag toe. Leerkrachten dienen én taalvaardig te zijn in een vaak meertalige klasomgeving én moeten kunnen 'communiceren' in de meest ruime zin van het woord in de multiculturele samenleving die de klas en de school binnen de maatschappij vormen."

De ba-na-ba wordt ingebed in de groep Lerarenopleiding, aangesloten bij het internationale UNESCO Associated Schools Network, met aandacht voor duurzaam onderwijs, inclusieve onderwijsontwikkeling en levenslang leren. De vervolgopleiding is tevens verbonden met de drie expertisecellen van de groep. Er is bewust gekozen voor het aanbieden van drie keuzetrajecten – content and language integrated learning (CLIL), taalversterkend onderwijs en vroeg vreemdetaalonderwijs – binnen één vervolgopleiding met een gemeenschappelijke sokkel, vanuit een inzet op visievorming en een brede ontwikkeling van meertalige experts en vanuit de overweging van organisatorische haalbaarheid, aansluitend bij wettelijke kaders.

De opleiding zet in op een diverse, interdisciplinaire instroom, ter ondersteuning van de competentieontwikkeling. Ze is een sterk pleitbezorger van een inclusieve visie, waarbij al vanaf het basisonderwijs participatief wordt gewerkt vanuit een positieve benadering van talige en etnische/culturele diversiteit. Het bestuur ziet graag diversiteit terug in de studentenpopulatie van de opleiding en richt hier beleid voor in, maar is zich er daarbij terdege van bewust dat er op dit moment nog te veel vroegtijdige uitstroom uit het initiële lerarenonderwijs is van leerlingen met een migratieachtergrond.

Voor de opleiding zijn domeinspecifieke leerresultaten (DLR) ontwikkeld, die samenvallen met de opleidingspecifieke leerresultaten en gelden als richtinggevend voor het curriculum (zie verder onder punt 3). Tevens is de congruentie met de niveau-6-descriptoren van de Vlaamse kwalificatiestructuur vastgesteld. De DLR zijn voorgelegd aan vertegenwoordigers van lokale en internationale stakeholders, domein- en werkvelddeskundigen, waarna op basis van hun feedback het kader deels is herzien.

In maart 2017 is voor deze DLR een positief advies gegeven door de stuurgroep Learning Outcomes (Vluhr). Bij de ontwikkeling van de DLR is een groep docenten betrokken met specifieke interesse en/of expertise op het vakgebied. Er is tevens een behoefteonderzoek uitgevoerd onder de betrokken actoren, namelijk studenten en het werkveld, op grond waarvan een degelijke analyse is gemaakt van de te verwachten instroom in de opleiding.

Naast de kenmerken die iedere afgestudeerde bachelor van de UC Leuven-Limburg bezit (breeddenkende, geëngageerde wereldburger; sterke, authentieke persoonlijkheid; innovatieve, ondernemende netwerker; inspirerende professional), introduceert de hogeschool met de opleiding Meertalig onderwijs – beoogde startdatum is 1 september 2018 – een beroepsprofiel van gespecialiseerde onderwijsprofessionals in de context van meertaligheid in onderwijs. Hiermee wordt ingespeeld op de behoefte aan nieuwe rollen binnen het lerarenprofiel, waaronder het helpen uitzetten van beleidslijnen op mesoniveau.

Overwegingen:

De commissie is opgetogen over het initiatief dat de UC Leuven-Limburg met deze nieuwe opleiding neemt. Ze verwelkomt het specifieke profiel dat de opleiding nastreeft en stelt vast dat deze insteek een antwoord biedt op een duidelijke vraag vanuit het regionale werkveld en evidente maatschappelijke ontwikkelingen, rekening houdend met de internationale ontwikkelingen en de internationale normen. De commissie waardeert daarnaast de samenspraak met en de betrokkenheid van het werkveld bij de opleidingsontwikkeling.

De commissie is van oordeel dat de opleiding qua niveau en oriëntatie beantwoordt aan het bachelor-na-bachelor-niveau van de Vlaamse kwalificatiestructuur (niveau 6). Ze kan zich vinden in het DLR-kader dat gehanteerd wordt, evenals in de gegeven toelichting op de samenhang tussen de DLR en de verschillende opleidingsonderdelen. Het opleiden van gespecialiseerde onderwijsprofessionals in de context van meertaligheid in onderwijs in het tijdsbestek van een jaar (60 EC) lijkt de commissie een ambitieus project. Tijdens de gesprekken met studenten is de commissie over de haalbaarheid van deze doelstelling gerustgesteld. De commissie plaatst de kanttekening van drie potentieel conflicterende en stigmatiserende trajecten in de vorm van de keuzedelen, maar ziet ook de mogelijkheden tot flexibilisering en focus. Daarnaast stelt zij vast dat de lesbevoegdheid wordt behaald tijdens de initiële opleiding en dat deze bevoegdheid zich niet uitstrekt tot de andere twee onderwijsniveaus na het behalen van een ba-na-ba-diploma.

Op grond van de gesprekken tijdens het locatiebezoek stelt de commissie met genoeg vast dat de visie rond de opleiding ontegensprekelijk gedragen wordt door de verschillende geledingen en door de ontwikkelaars weloverwogen is neergezet.

De commissie geeft als aanbeveling mee om expliciete aandacht te besteden aan het diversiteitsaspect en hierop concreet beleid te ontwikkelen. Advies is om naar de onderwijspraktijk te kijken om dit punt verder te ontplooiën. De commissie kan zich erin vinden dat het internationaliseringsaspect (uitwisseling van studenten en docenten) een langetermijndoel van de opleiding vormt.

Conclusie:

De commissie stelt vast dat het beoogd eindniveau van de opleiding qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen weerspiegelt die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan een bachelor-na-bacheloropleiding.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

Het onderwijsproces maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen:

Inhoud en de vormgeving van het programma:

Mede op basis van de uitgevoerde macrodoelmatigheidstoets houdt de opleiding rekening met twee (reeds lesbevoegde) doelgroepen en stemt daar het onderwijsprogramma van de bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs op af, in de vorm van een voltijds éénjarig traject en een deeltijds tweejarig traject (beide 60 ECTS). Het voltijdse traject beslaat twee semesters van 14 lesweken en is gericht op studenten die zich direct na hun professionele initiële opleiding praktijkgericht willen specialiseren. De deeltijdvariant omvat in principe vier semesters en is bedoeld voor leraren uit het werkveld die meer kennis rond meertalig onderwijs willen opdoen. Voor de deeltijdopleiding is in eerste instantie avondonderwijs voorzien. Studenten kunnen de vervolgopleiding op maat doorlopen doordat een belangrijke mate van flexibiliteit wordt ingebouwd, onder andere door erkenning van eerder verworven kwalificaties (EVK) en competenties, latere instap voor voltijdstudenten in semester 2 en spreiding van het deeltijdtraject over 2,5 of 3 jaar. Hiervoor wordt per student een individueel studieprogramma (ISP) opgesteld in samenspraak met een trajectcoach.

Het curriculum omvat een gemeenschappelijke sokkel 'Meertaligheid in onderwijs' (24 ECTS), de keuzetrajecten 'Meertalig onderwijs' (vroeg vreemdetaalonderwijs, taalversterkend onderwijs en CLIL, 16 ECTS) en de praktijkcomponent 'Praktijk van meertalig onderwijs' (20 ECTS). Het gemeenschappelijke programma biedt alle studenten een theoretische basis aan de hand van vakken die inzicht bieden in taalverwerving, talenbeleid en de algemene didactiek van taalonderwijs en vakken die de bredere maatschappelijke dimensies van meertaligheid belichten en onderzoeken.

De keuzetrajecten omvatten voornamelijk praktische werkcolleges aan de hand waarvan studenten didactische expertise kunnen opbouwen in een specifiek domein (vroeg vreemdetaalonderwijs, taalversterkend onderwijs (NT2/OKAN) of CLIL). Ook organisatorische aspecten van meertaligheid binnen scholen komen hierin aan bod. De praktijkcomponent omvat de opleidingsonderdelen werkplekleren (stage) (10 ECTS), lesson study (4 ECTS) en praktijkgericht onderzoek (6 ECTS), waarin de verworvenheden van de vorige twee leerlijnen worden toegepast in een concrete onderwijscontext of in een context van supervisie en intervisie.

De praktijkcomponent wordt tevens verweven in eerdere delen van het programma, door werkplekleren te organiseren voor niet-werkstudenten vanaf de aanvang van de opleiding in de vorm van workshops, participatiestages, lesson study en praktijkgericht actieonderzoek, bij voorkeur rond een thema. Dit gebeurt groepsoverschrijdend, zodat de diverse specialisaties en didactieken in deze fase bij elkaar komen en reflectie wordt opgeroepen. Werkstudenten werken in de eigen werkcontext, maar maken ook kennis met de praktijk daarbuiten door middel van een participatiestage; taken daarbij kunnen variëren. Bij dit alles is procesbegeleiding voorzien en zijn (praktijk)lectoren en mentoren nauw betrokken. Het programma beoogt een transfer tussen theorie en praktijk te ondersteunen door een combinatie van passende werkvormen, waaronder: meertalig onderwijs, interactieve hoorcolleges (flipped classroom), werkcolleges/workshops en online courses.

Van studenten wordt autonomie, ondernemerschap en zelfsturing verwacht. Daarbij is voorzien in studie- en studentenbegeleiding op maat, met naast de algemene begeleidingsfaciliteiten (ombudsdienst, studentendienst) ook coaching door lectoren en begeleiding door een trajectcoach. In de praktijkcomponent zijn daarnaast mentoren, verbonden aan de stagescholen, bij de begeleiding van studenten betrokken. Om de betrokkenheid van het werkveld te vergroten en de kwaliteit van de begeleiding te kunnen waarborgen, besteedt de opleiding aandacht aan het vinden van geschikte partners. Hierbij wordt gedacht aan initiatieven als het oprichten van een professionele leergemeenschap per keuzetraject en aan stagepartnerdagen.

De opleiding streeft een internationaal karakter na met het meertalige programma, waarmee ook niet-Nederlandstalige studenten kunnen worden aangetrokken; dat een deel in het Nederlands is, wordt niet als beperking gezien maar als onderdeel van een congruente opleiding. Daarnaast wil men de internationale dimensie en het huidige portfolio verder versterken door de beoogde samenwerking met (partner)scholen in het buitenland. Deze samenwerking laat een wederzijdse stroom toe van studenten en gastlectoren en kan bijvoorbeeld deelname aan internationale symposia en samenwerkingsverbanden omvatten.

Studenten kunnen aldus naast hun taalvaardigheid hun internationale en interculturele competenties ontwikkelen, bijvoorbeeld in de vorm van een stage in een 'internationale' context (voor CLIL kan dit bijvoorbeeld Wallonië zijn). Hierbij levert het International Office ondersteuning.

Het onderwijsteam heeft de overtuiging dat het ba-na-ba-programma in één jaar te volbrengen is, aangezien de programmaonderdelen elkaar aanvullen en er binnen een kader wordt voortgebouwd op aanwezige kennis. Daarnaast is ter vergelijking de uitval in de andere ba-na-ba's laag; het gaat hier om gemotiveerde studenten (in de laatste jaren ook 10 à 15% masterstudenten die aansluiten voor de praktijkbegeleiding). Verder zijn in het programma groepstaken verweven.

Wat het te behalen taalbeheersingsniveau betreft, wordt bij sommige studenten de afstand tussen het begin- en eindniveau gezien; in deze gevallen krijgt de student meer tijd om het eindniveau te bereiken. EVK kunnen net als in de andere ba-na-ba's worden ingezet met behoud van voldoende studiepunten, bijvoorbeeld als er al een taalopleiding is gevolgd (C1-eindniveau hoeft dan niet te worden aangetoond).

Tijdens het gesprek met studenten uit aanpalende opleidingen (zie bijlage 3) komt naar voren dat zij de verdiepende meerwaarde van deze opleiding onderstrepen, als aanvulling op de overige vervolgopleidingen. Ze zien het als rijke basis om op voort te bouwen in de praktijk, waarbij studenten een duidelijk kader krijgen aangereikt met behulp van activerende werkvormen. De inschatting is dat het programma studeerbaar lijkt, met twee dagen per week voor stage en twee lesdagen (drie lesdagen voor degenen zonder didactische aantekening). De begeleiding door de lectoren in de andere ba-na-ba's wordt als zeer prettig ervaren.

De commissie heeft een representatief aanbod uit het cursusmateriaal ingekeken dat als illustratie werd voorgelegd (zie overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten in bijlage 4) en stelt vast dat dit van goede kwaliteit is.

Kwaliteit en kwantiteit van het in te zetten personeel:

De verwevenheid van de vervolgopleiding met de initiële lerarenopleiding laat zich terugzien in de beoogde personeelsformatie, met een vast team van lectoren, reeds verbonden aan bestaande opleidingen binnen de groep. De lectoren beschikken ten minste over een masterniveau en een diploma lerarenopleiding en hebben daarnaast bij voorkeur relevante praktijkervaring (in de context van meertaligheid/brede ervaring in taalonderwijs in het hoger onderwijs) en een relevant (uit te bouwen) netwerk. Door diverse profielen te combineren wil de opleiding zowel actuele expertise als onderzoekskundigheid borgen. Er is tevens voorzien in een ontwerpgroep die de concrete uitwerking van de opleiding zal opvolgen en een adviesgroep met externe experts om thematische issues mee af te toetsen.

Differentiatie tussen taken vindt plaats tussen voltijd en deeltijd en op basis van competenties, expertise en talenten van de teamleden. Lectoren hebben een les- en evaluatieopdracht over meerdere opleidingsonderdelen, inclusief stage- en onderzoeksbegeleiding en intervisie bij lesson study. Daarbij zijn onderwijs, onderzoek en dienstverlening nauw verbonden. Gastlectoren hebben meer afgebakende les- en evaluatietaken binnen specifieke opleidingsonderdelen.

Voor de opleiding Meertalig onderwijs wordt aan beoogde personeelsinzet voor onderwijs- en begeleidingstaken 1,5 vte ZAP voorzien in 2018-2019 en 2,1 vte ZAP in 2019-2020, waarvan 0,2 vte (stage)coördinatie. Deze raming is gebaseerd op de eerdere macrodoelmatigheidsstudie, waarin een te verwachten ba-na-ba-allocatie is geschetst bij een instroom van 40 studenten in 2018-2019, een doorstroom van 15 deeltijdstudenten en nieuwe instroom van 50 studenten in 2019-2020. Onder de (stage)coördinatie vallen de organisatie, programmering, communicatie met en praktijkbegeleiding van studenten en het onderhouden van contacten met stagescholen en gastlectoren. De administratieve en technische ondersteuning van de opleiding gebeurt op groepsniveau en op het niveau van de ba-na-ba's en postgraduatoren.

De opleiding streeft een competentiegericht wervingsbeleid na met aanvangsbegeleiding voor beginnende lectoren en een collectief professionaliseringsbeleid, ter bevordering van de kwaliteit van onderwijs. De commissie mist op dit punt een concrete uitwerking en vraagt zich af hoe deze aandacht voor de professionalisering van het onderwijsteam in de praktijk gestalte krijgt.

Voor het verrichten van onderzoek is ruimte voorzien in de taakbelasting. Ook (internationale) lectorenmobiliteit wordt aangemoedigd. Er is gesproken over de aanwezige expertise van docenten in talige diversiteit (waaronder het omgaan met diverse groepen leerlingen), de ontwikkeling van die expertise en het valoriseren van linguïstische diversiteit. Door de docenten is gesteld dat de opleiding een 'hub' kan worden van/voor lerende docenten. Het deels 'slapende' netwerk moet benaderd worden, ook om de 'hub' uit te kunnen dragen naar het werkveld. Het uitbouwen van de contacten met het werkveld staat al met al hoog op de prioriteitenlijst, om stagescholen en de mentoren te betrekken en een constante dialoog gaande te houden.

De commissie is positief over de in de gesprekken gebleken ambitie en motivatie van de docenten. Wel is de commissie zeer bezorgd over de grote taakbelasting van de docenten en de overbelasting die hiervan het gevolg kan zijn. Ze vestigt hier met klem de aandacht op van zowel het bestuur als de opleiding en raadt aan op dit punt tijdig maatregelen te treffen.

In de gesprekken is nader ingegaan op de rol van mentoren in de begeleiding en beoordeling van studenten. Het belang wordt gezien van de professionalisering van ook deze groep; mentoren worden dan ook geacht zelf de opleiding meertalig onderwijs te volgen (wederzijdse peer mentoring) of gevolgd te hebben (mentor). Bij werkplekleren zijn de kwaliteit van de werkplekbegeleiding en de mogelijkheden die de scholen bieden tot innovatieve praktijk belangrijk. De selectie en kwaliteitsbewaking van werkplekken is dan ook een continu proces. Door de opleiding vindt een screening plaats van de stageplaatsen in relatie tot het curriculum en de DLR die worden beoogd.

Samenwerkingsverbanden met andere instellingen zijn welkom en deels ook al aanwezig. Zo hebben domeinexperts van de Katholieke Universiteit Leuven, de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit Gent zitting in de adviesgroep voor de verdere voorbereiding van de opleiding, naast werkveld- en stageverlenende organisaties.

Kwaliteit van de (geplande) voorzieningen:

De opleidingsgroep is gehuisvest in een gebouw met goede voorzieningen en aangepaste (multifunctionele) werkruimtes, waaronder een ruim auditorium en – ook voor studenten – makkelijk te bereiken stafkamers. Het streven is om de bestaande leslokalen in het gebouw optimaal te benutten voor de studenten van de nieuwe opleiding. De uitgebreide ICT-infrastructuur is toegerust op het frequent gebruik van digitale leermiddelen en studenten hebben ruime toegang tot (online) informatie.

Een investeringsplan van de opleiding laat zien dat de opleiding afhankelijk van eventuele voorafnames ofwel break-even draait vanaf 2025, ofwel een jaarlijks tekort blijft houden. Als er geen rekening wordt gehouden met voorafnames, draagt de opleiding op het moment van volledige financiering in 2027 47.000 euro bij aan de werking van de hogeschool.

Echter, uitgaande van financiering door de overheid van 50% van de opleiding (in het intern allocatiemodel is dit 70%), de van toepassing zijnde studiegelden (geen compensatie, aangezien een hoger studiegeld niet is toegestaan voor het studiegebied Lerarenopleiding) en een gelijke bijdrage van de opleiding aan de voorafnames op hogeschoolniveau en op groepsniveau, draait de opleiding niet break-even, maar houdt een jaarlijks tekort van 57.000 euro. Het tweede scenario is volgens het bestuur een te negatieve voorstelling van zaken. Daarnaast hecht het waarde aan de maatschappelijke bijdrage die de opleiding levert en de expertise die hiermee wordt opgebouwd. De hogeschool is geëngageerd om de bijkomende financiële lasten te dragen. De werkingstoelage zal volstaan om de reële werkingkosten van de opleiding te dragen (personeelskosten, directe en overheadkosten).

Overwegingen:

De commissie is te spreken over het goed doordachte curriculum, het gepresenteerde cursusmateriaal en de aan studenten geboden begeleiding en flexibiliteit, al stelt zij wel vraagtekens bij de haalbaarheid van deze flexibiliteit op de korte termijn. Ze waardeert dat er samenwerking met het werkveld wordt gezocht in de vorm van partnerschappen. De commissie steunt de keuze voor het brede kader waarin de studenten vakkennis en het toepassen daarvan krijgen aangereikt. Positief vindt de commissie ook dat diverse docenten intensief betrokken zijn geweest bij de voorbereidingen voor deze opleiding; bij het ontwikkelen van de DLR en/of bij het vormgeven van de opleidingsonderdelen.

De commissie verheugt zich over de aanwezige expertise op het vlak van onderwijs in meertaligheid binnen de opleidingsgroep. In het verlengde van de beleidsmatige aandacht voor de professionalisering van het onderwijsteam benadrukt de commissie het belang van een team dat zich - zowel praktisch als onderzoeksmatig- blijvend professionaliseert, juist in dit kennisdomein dat in hoge mate in ontwikkeling is. Gezien de beoogde onderzoekstaken van het onderwijsteam acht de commissie het bovendien raadzaam om in te zetten op (meer) lectoren met een doctorstitel. Met het werkveld kan men op zoek gaan naar reflectie op de eigen praktijk. Daarnaast kan beleid geëxpliciteerd worden op het gebied van diversiteit (het aantrekken van zowel studenten als docenten met een diverse etnische en linguïstische achtergrond).

Vanwege de potentiële extra belasting van het onderwijsteam heeft de commissie haar bedenkingen bij het extra geboden instapmoment voor studenten halverwege het academiejaar, zoals dit ook wordt aangeboden in de andere ba-na-ba's. Nagegaan moet worden of dit haalbaar is, hetgeen ook is aangegeven in de gesprekken met docenten. Daarnaast moet bewaakt worden dat studenten qua studiebelastingen niet overbevraagd worden, gezien de intensiteit van het studieprogramma.

Het voornaamste aandachtspunt van de commissie is hoe er door het bestuur en door de opleiding wordt omgegaan met de extra werkdruk van docenten. In de gesprekken is gebleken dat binnen het onderwijsteam veel initiatief, enthousiasme en bevoegenheid aanwezig zijn om dit project te laten slagen. Om overbelasting te voorkomen, verdient het sterk aanbeveling om al tijdens de voorbereiding en vanaf de start van de opleiding aanvullende ruimte en middelen vrij te maken voor de extra taken die deze nieuwe opleiding voor lectoren met zich meebrengt. De duurzaamheid van de opleiding is tevens gebaat bij een structurele inbedding in het beleid van de hogeschool.

De commissie voorziet tot slot geen financiële drempels, mede gezien de overweging dat de hogeschool het als haar taak ziet met deze opleiding een maatschappelijke meerwaarde te leveren.

Conclusie:

De commissie is van mening dat de inhoud en de vormgeving van het programma, met inbegrip van de domeinspecifieke onderwijs- en leervormen, de toegelaten studenten in staat zullen stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. De kwaliteit en kwantiteit van het in te zetten personeel en de kwaliteit van de geplande voorzieningen zijn daarbij essentieel. De commissie is ervan overtuigd dat programma, personeel en voorzieningen voor studenten een samenhangende onderwijsleeromgeving zullen vormen. De voorziene investeringen zijn toereikend om de opleiding tot stand te brengen en het volledige opleidingstraject te kunnen aanbieden.

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: Te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een toetsbeleid dat een adequaat evaluatiesysteem instelt, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen:

In overeenstemming met het instellingsbrede toetsbeleid *Evalueren in balans* en om de kwaliteit van evaluatie te garanderen, beoogt de opleiding een transparante, valide, betrouwbare en eerlijke evaluatie die daarnaast krachtig en formatief is. In navolging van het onderwijs- en examenreglement van UCLL gaat de toetsing uit van zelfsturing van de student, flexibiliteit en internationalisering.

Het toetsingsproces wordt gezien als een cyclisch proces van kennisdeling, praktijkleren, reflectie en kennisontwikkeling. De opleiding kan op basis van opgedane ervaring in de andere vervolgopleidingen praktijkgerichte en flexibele toetsing op maat ontwikkelen, waarbij onderzoekscompetenties worden geïntegreerd. De validiteit van toetsing wordt mede ontleend aan een nauwe samenwerking van de opleiding met het werkveld.

Aansluitend bij het beoogde beroepsprofiel, de opleidingsvisie en het bestaande toetsbeleid is door de ontwerpgroep een valide en transparant evaluatiesysteem ontwikkeld en is een eerste toetskader opgesteld. De concordantie tussen de beoogde leerresultaten (DLR) en de opleidingsonderdelen (OPO's) is vastgelegd in een matrix.

In de zelfevaluatie geeft de opleiding aan het toetsbeleid geïntegreerd te hebben in de opleiding en aldus een samenhangend toetsprogramma ontworpen te hebben dat globaal beantwoordt aan de vooropgestelde DLR. Hierbij wordt getoetst aan de hand van kennistoetsen, reflectie, lesvoorbereidingen, taalbeleidsacties, projecten en praktijkgericht onderzoek, hetgeen resulteert in een portfolio van praktijkevidentie met betrekking tot meertaligheid in onderwijs, professionele reflectie en visieontwikkeling. Er is daarbij een balans nagestreefd in de aandacht die uitgaat naar elk van de DLR in de drie trajecten en een balans en integratie van reflectie en onderzoek. Daarnaast een balans in kennis- en vaardigheidstoetsen; in zelfsturing, coaching en feedback; tussen gedeelde toonmomenten en individuele portfolio's en in studiebelasting van de voltijdse en deeltijdse opleidingen.

De opleidingsonderdelen praktijkgericht actieonderzoek (meertalig onderwijs op schoolniveau), lesson study (meertalig onderwijs op klasniveau) en werkplekieren (alle drie jaarvakken) dienen als bachelorproef en worden elk op een andere wijze geëvalueerd, onder andere aan de hand van tussentijdse feedback, kritische reflectie en peer en self assessment. Om de beoordeling eerlijk en betrouwbaar te laten verlopen, zijn hier verschillende lectoren bij betrokken en heeft de student een gelijkwaardige rol. Daarnaast is er een gedeeld assessment, waarbij het werkveld wordt betrokken als derde partner in de rol van procesbegeleider van het werkplekieren. De gehanteerde opleidingscriteria worden voortdurend bewaakt en scherp gesteld. Hiermee zet de opleiding een bachelorproef neer die garandeert dat de geslaagde studenten voor alle competenties het eindniveau bereiken.

De examencommissie van de bacheloropleiding voert eveneens het beheer over de ba-na-ba. Er is een uitgeschreven procedure hoe te handelen in het geval van geschillen, en er wordt gebruikgemaakt van vergelijkbare beoordelingssystemen (concordantiematrixes). Met het gebruik van een kijkwijzer in het postgraduaat CLIL wordt het evaluatiebeleid door de docenten transparanter genoemd. Deze kijkwijzer kan aangepast worden voor andere opleidingen en onderdelen daarvan, bijvoorbeeld de stage en de bachelorproef. Daarnaast is de mogelijkheid van een competentiematrix besproken, verwijzend naar observeerbare gedragingen die gekoppeld zijn aan de DLR (bijvoorbeeld: de leraar kan differentiëren in de klas c.q. kan specifieke werkvormen inzetten). De student wordt beoordeeld op deze criteria door de mentor op een vooraf bekend moment, waarbij de lector observeert en waarna de student ook zelf reflecteert (zelfevaluatie). Na afloop evalueren de lector, mentor en student de stage. In het geval van een eventueel geschil kan men zich beroepen op deze competentiematrix, waarin wordt verwezen naar de niveaus en bijbehorende bewijslast.

In de gesprekken is de vorm van toetsing nader toegelicht en zijn de vragen van de commissie hieromtrent naar tevredenheid beantwoord. Wel constateert de commissie dat het beleid nu nog relatief algemeen is geformuleerd en nader geconcretiseerd moet worden naar opleidingsonderdelen toe, waarbij specifieke criteria, gedragsindicatoren en evaluatievormen worden opgenomen. Duidelijk moet ook worden hoe er gedifferentieerd wordt tussen de voltijd- en deeltijdopleiding en waar juist kruisbestuiving plaatsvindt. In de deeltijdopleiding zullen minder toetsmomenten worden opgenomen. Voor alle studenten zullen er tussentijds momenten zijn voor voortgangsgesprekken. Daarnaast wordt gekeken naar bestaande opleidingen en hun toetsmethoden; in de bachelor lager onderwijs dragen studenten bewijslast aan voor ontwikkelde competenties op basis van de geëxpliciteerde niveaus, met aanvullend een evaluatiegesprek om nuances aan te brengen. Tot slot is aan de orde gekomen dat de DLR nog nader geconcretiseerd kunnen worden.

Overwegingen:

De commissie stelt vast dat het beleid aangaande toetsing nog in ontwikkeling is maar reeds een doordachte basis heeft die een samenhang vertoont met de opgestelde DLR. Het is nu zaak het evaluatiesysteem nog verder te concretiseren richting opleidingsonderdelen. Daarbij is het positief dat ook de DLR nog nader worden uitgedacht in afstemming met de adviesgroep en het werkveld, om in de toekomst een breed gedragen beoordelingsinstrument in handen te hebben.

De commissie heeft nota genomen van de aanwezigheid van een examencommissie, concordantiematrix en de voorgenomen ontwikkeling van een kijkwijzer, die alle bijdragen aan een transparanter beoordelingssysteem.

De commissie vindt op basis van de informatie in de aanvraag en in de gesprekken dat de kwaliteit van de evaluatie voldoende geborgd is. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat dit opleidingsproject snel zal uitgroeien tot een degelijk en volwaardig programma.

Conclusie:

De opleiding formuleert in haar toetsbeleid hoe zij ervoor zorgt dat de evaluatie valide, betrouwbaar en transparant is. De beoogde evaluatievormen zijn congruent met de verschillende leervormen.

Oordeel: voldoende

3 Domeinspecifieke leerresultaten

De voor de opleiding ontwikkelde domeinspecifieke leerresultaten (DLR) vallen samen met de opleidingspecifieke leerresultaten en gelden als richtinggevend voor het curriculum. De DLR zijn voorgelegd aan vertegenwoordigers van lokale en internationale stakeholders, domein- en werkvelddeskundigen, waarna het kader deels is herzien. In maart 2017 is voor deze DLR een positief advies gegeven door de stuurgroep Learning Outcomes (Vluhr).

De commissie stelt vast dat de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs (bachelor na bachelor) kaderen binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De niveaudecriptoren van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bacheloropleiding getypeerd worden.

De commissie adviseert de NVAO om de domeinspecifieke leerresultaten te valideren.

1. De afgestudeerden ontwikkelen een inclusieve onderwijsvisie rond meertaligheid en interculturele, sociale en talige diversiteit. Zij vertalen deze onderwijsvisie, die gebaseerd is op wetenschappelijke inzichten, naar een leercontext waarin hun leerlingen optimaal kunnen werken aan talige competenties.
2. Als experts in het maatschappelijke fenomeen meertaligheid, bevorderen zij door hun eigen voorbeeld een attitude van openheid en interculturele gerichtheid bij hun leerlingen en bezorgen zij hun de communicatieve competenties om actief te kunnen deelnemen en constructief te kunnen bijdragen aan een multiculturele en internationaal gerichte maatschappij.
3. Daartoe beschikken zij over een excellente beheersing van de doeltaal, met inbegrip van vakspecifieke terminologie, alsook van de didactiek voor goed taalvaardigheidsonderwijs.
4. Binnen hun specifieke onderwijscontext (zie specialisatieprofielen) zetten bachelors meertalig onderwijs een leeromgeving op waarin zowel de taaldiversiteit binnen de klasgroep als de talige talenten van elke leerling optimaal worden ingezet, en waarbij een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen wordt gecreëerd in de doeltaal van deze omgeving, met aandacht voor leerplezier, verwondering en het welbevinden van elke leerling.
5. Zij begeleiden de leerlingen als individu in de ontwikkeling van meertaligheid, rekening houdend met hun specifieke talige diversiteit op school en thuis.
6. Zij gaan op een open, respectvolle en verhelderende manier in gesprek met ouders omtrent het leertraject van hun kind. Hierbij houden ze rekening met de diversiteit en de complexiteit van de talige en culturele context van kind en ouders en slaan zo een brug tussen de school en de thuiscontext.
7. Als experts in CLIL, taalversterkend onderwijs of vroeg vreemdetaalonderwijs, zetten zij hun kennis in binnen hun schoolteam. Als voortrekkers van meertalige didactiek nemen ze hun verantwoordelijkheid op, door hun eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak uit te dragen. Ze delen hun eigen ervaringen en succesverhalen om anderen te ondersteunen.

8. Zij ontwikkelen ondernemingszin met betrekking tot het opzetten en het verder uitbouwen van een kwaliteitsvol en schoolbreed gedragen talenbeleid dat elke leerling ten goede komt. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor hun collega's inzake meertalig onderwijs.
9. Zij reflecteren kritisch over hun lespraktijk volgens de didactische principes van CLIL, taalversterkend onderwijs of vroeg vreemdetaalonderwijs. Op basis van eigen ervaringen en elders geziene best practices blijven zij hun didactische aanpak aanpassen en versterken.
10. Zij weten welke relevante organisaties zij kunnen aanspreken voor overleg, ondersteuning of coaching. Zij gaan op eigen initiatief in gesprek met deze externe partners, met het oog op het uitbouwen van een talenbeleid en taalzorgnetwerk die niet stoppen aan de schoolpoort.
11. Zij nemen deel aan het maatschappelijke debat over meertaligheid door zich blijvend te informeren betreffende wetenschappelijk onderzoek rond meertalig onderwijs, door onderzoeksvragen te formuleren rond de praktijk van meertalig onderwijs, en door de resultaten van (eigen of elders gevoerd) onderzoek concreet toe te passen binnen de eigen lespraktijk en hierover nuttige feedback te verschaffen.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het 'Kader Toets Nieuwe Opleiding – Vlaanderen 2015 – 2021', zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 mei 2015.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid.

Tijdens een voorbereidende vergadering op 1 oktober 2017 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens alle gesprekken van het locatiebezoek voorbereid.

Het locatiebezoek vond plaats op 2 oktober 2017. Tijdens dit bezoek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld in de verschillende gesprekken. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 4. De commissie heeft alle informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het definitieve adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 26 oktober 2017.

5 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1 Beoogd eindniveau	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3 Te realiseren eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de instelling en de opleiding

Naam, adres, telefoon, e-mailadres, website instelling	UC Leuven Geldenaaksebaan 335 B-3001 HEVERLEE
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Marc Vandewalle, Algemeen directeur 016 375 711 Marc.vandewalle@ucll.be
Naam opleiding (graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs
Niveau en oriëntatie	Bachelor-na-bachelor
Bijkomende titel	-
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – Geen
Onderwijstaal	– Nederlands – Frans – Engels
Vestiging(en) opleiding	Heverlee
Studieomvang (in studiepunten)	60
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	-

Bijlage 2: Samenstelling visitatiecommissie

– *Dr. Mieke Smits, voorzitter*

Mieke Smits is als senior adviseur verbonden aan de Nederlandse Taalunie. Ze is gepromoveerd op een onderzoek naar de relatie tussen schrijven en leren binnen een lerarenopleiding basisonderwijs aan de Radboud Universiteit. Ze heeft veertien jaar onderwijservaring als hogeschooldocent aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, waar zij opleider Nederlands was aan de lerarenopleiding primair onderwijs (o.a. didactiek van NT2, taal in alle vakken) en voortgezet onderwijs, en voorzitter van de sectie taal. Daarnaast was zij initiatiefnemer en medeoprichter van Vereniging LOPON2, het Vlaams-Nederlands Platform voor kennisuitwisseling ten behoeve van lerarenopleiders Nederlands en Nederlands als tweede taal. Binnen de Stichting Leerplan Ontwikkeling was zij werkzaam als taal- en leerspecialist. Tussen 2012 en 2014 was ze directeur van het Taaluniecentrum NVT. Tevens was ze voorzitter van een visitatiecommissie van de Vluhr.

– *Prof. dr. Philippe Hilgsmann, lid*

Philippe Hilgsmann is gewoon hoogleraar Nederlandse taal en taalkunde aan de Université Catholique de Louvain en decaan van de Faculté de philosophie, arts et lettres van de UCL. Hij is gepromoveerd op een onderzoek naar de tussentaal van Franstalige leerders van het Nederlands aan de Universiteit van Luik. Zijn onderzoeksactiviteiten situeren zich enerzijds in het domein van de contrastieve taalkunde Nederlands-Frans en anderzijds in het domein van de studie van Nederlands als vreemde taal, in het bijzonder het Nederlands van Franstalige leerders van het Nederlands (uit het traditioneel en het immersieonderwijs). Hij is samensteller van contrastieve woordenboeken Nederlands-Frans en auteur van verschillende handboeken Nederlands voor het Franstalig onderwijs.

– *Dr. Ellen-Rose Kambel, lid*

Ellen-Rose Kambel studeerde rechten aan de Universiteit van Leiden. Ze is gepromoveerd op een studie over de genderaspecten van de rechten van inheemse volken in Suriname. Vanaf 1995 heeft zij gewerkt als trainer en adviseur op het gebied van mensenrechten, inheemse rechten, gender en ontwikkelingsvraagstukken. Zij is sinds 2011 medeoprichter en directeur van de Rutu Foundation, een non-profit organisatie die wereldwijd intercultureel meertalig onderwijs promoot ten behoeve van kinderen die thuis een andere taal spreken dan de schooltaal. Zij is co-auteur van een handleiding voor lerarenopleiders in Suriname op het gebied van meertalig en intercultureel onderwijs en verzorgt workshops aan leerkrachten over het omgaan met meertaligheid en culturele diversiteit.

– *Joris Solleveld BSc, student-lid*

Joris Solleveld is student Master of Science Limnology & Oceanography aan de Universiteit van Amsterdam. Sinds 2015 is hij actief als panellid van de NVAO. Eerder was hij vicevoorzitter van de Studentenraad van de Universiteit van Amsterdam.

De commissie werd bijgestaan door:

- Liza Kozłowska, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator;
- Carlijn Braam, kwaliteitsmanager ResearchNed, secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO-gedragscode.

Bijlage 3: Programma locatiebezoek

<p>Locatie: UC Leuven-Limburg, Campus Hertogstraat Hertogstraat 178, Heverlee Datum locatiebezoek: 2 oktober 2017</p>	
9.00-09.10u	Onthaal visitatiecommissie
9.10-10.00u	Besloten overleg visitatiecommissie en doornemen stukken ter inzage
10.00-10.30u	<p>Gesprek met vertegenwoordigers van het instellingsbestuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marc Vandewalle (algemeen directeur UCLL) - Veerle Schuyten (adjunct groepshoofd beleid Lerarenopleiding UCLL) - Christel De Lange (adjunct groepshoofd organisatie Lerarenopleiding UCLL) - Klaas Vansteenhuyse (verantwoordelijke internationalisering UCLL) - Greet Decin (verantwoordelijke onderzoek Lerarenopleiding UCLL)
10.30-11.30u	<p>Gesprek met opleidingsverantwoordelijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Annet De Vroey (opleidingshoofd ba-na-ba's en postgraduaten, Lerarenopleiding UCLL) - Liesbeth Martens (lid ontwerpteam, lector Frans en CLIL, coördinator Postgraduaat CLIL, Lerarenopleiding UCLL) - Kristien Coussement (lector en taalbeleidsverantwoordelijke, lid ontwerpteam, Lerarenopleiding UCLL)
11.30-12.30u	Rondleiding langs de voorzieningen
12.30-13.00u	Lunch – besloten overleg visitatiecommissie
13.00-14.00u	<p>Gesprek met docenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kristien Coussement (lector en taalbeleidsverantwoordelijke, lid ontwerpteam, Lerarenopleiding UCLL) - Katrien Dewaele (lector Frans, lid ontwerpgroep, Lerarenopleiding UCLL) - Liesbeth Martens (lid ontwerpteam coördinator, lector Frans en CLIL, Lerarenopleiding UCLL) - Jill Surmont (doctor Taal- en Letterkunde, CLIL, VUB) - Ann Van Hooste (lector ba-na-ba Buitengewoon onderwijs, Lerarenopleiding UCLL) - Kim Willems (lector Nederlands en taalvaardigheidsonderwijs, Lerarenopleiding UCLL)
14.15-15.00u	<p>Gesprek met studenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Annick Desair (afgestudeerde postgraduaat CLIL 2017, deeltijds) - Cindy Derboven (afgestudeerde postgraduaat School voor Allen 2015 en ba-na-ba buitengewoon onderwijs 2017, deeltijds) - Yasmine Abidi (student ba-na-ba buitengewoon onderwijs, voltijds, ingestapt in februari 2017, kan afstuderen in januari 2018) - Leen Van Halewyn (afgestudeerde postgraduaat CLIL 2017, voltijds)

15.15-15.45u	<p>Gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Frank Delaere (lid adviesgroep, pedagogisch begeleider GO!) - Nele Decroos (beleidsmedewerker Scholengemeenschap Leuven, OKAN-klassen in het secundair onderwijs) - Els Meylemans (zorgcoördinator Gesubsidieerde Vrije Basisschool Pastoor Dergent Gelrode)
15.45-16.00u	Besloten overleg visitatiecommissie
16.00-16.30u	<p>Gesprek met opleidingsverantwoordelijken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Annet De Vroey (opleidingshoofd ba-na-ba's en postgraduat, Lerarenopleiding UCLL) - Liesbeth Martens (lid ontwerpteam, lector Frans en CLIL, Lerarenopleiding UCLL) - Kristien Coussement (lector en taalbeleidsverantwoordelijke, Lerarenopleiding UCLL)
16.30-17.00u	Besloten overleg visitatiecommissie

Bijlage 4: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Aanvraagdossier TNO Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs (bachelor-na-bachelor)

- Bijlagen bij het aanvraagdossier:
 - Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling
 - Bijlage 2: Administratieve gegevens van de opleiding
 - Bijlage 3: Congruentie domeinspecifieke leerresultaten / VKS6
 - Bijlage 4: Schematisch programmaoverzicht
 - Bijlage 5: Inhoudsbeschrijving programmaonderdelen (inhoudsbeschrijving programmaonderdelen, kader toetsontwikkeling, concordantiematrix OPO's/DLR's)
 - Bijlage 6: beschrijving van het personeel (gastlectoren, samenstelling adviesgroep, samenstelling ontwerpgroep, beknopt CV Liesbeth Martens, huidig coördinator PG CLIL, referentielijst, raming personeelsomkadering)
 - Bijlage 7: Overzicht contacten werkveld
 - Bijlage 8: Investeringsplan
 - Bijlage 9: Besluit CHO Macrodoelmatigheid
 - Rapport Toetsing Domeinspecifieke leerresultaten
 - Strategische prioriteiten UC Leuven-Limburg
 - Beleidsplan Bachelor-na-bacheloropleidingen en postgraduataten van de groep Lerarenopleiding UC Leuven-Limburg
 - Bibliografie
 - Macrodoelmatigheidstoets Banaba Meertalig Onderwijs d.d. 31 mei 2017

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Onderwijs- en examenregeling

- Bronnenmateriaal/vakliteratuur trajecten Banaba Meertalig Onderwijs:
 - Gemeenschappelijk traject Meertaligheid in onderwijs
 - Keuzetraject Taalversterkend Onderwijs (TVO)
 - Keuzetraject Content and Language Integrated Learning (CLIL)
 - Inclusief Cursusmateriaal Postgraduaat CLIL UC Leuven-Limburg
 - Keuzetraject Vroeg vreemdetaalonderwijs (VVTO)
 - Praktijk a.d.h.v. Lesson Study
 - Praktijk a.d.h.v. Brochure Samen Opleiden

- Domeinspecifieke leerresultaten Banaba Meertalig Onderwijs

- Evaluatiememo Banaba Meertalig Onderwijs:
 - Toelichting evaluatieprincipes
 - Overzicht toetsen per opleidingsonderdeel
 - Concordantiematrix

- Expertendossiers lectoren:
 - Kristien Coussement
 - Katrien Dewael
 - Liesbeth Martens
 - Liesbeth Spanjers
 - Jill Surmont
 - Ann Van Hooste
 - Kim Willems

- Infofiches/ECTS-fiches per opleidingsonderdeel Banaba Meertalig Onderwijs: situering in de opleiding, doelstellingen, inhoud, evaluatie en bronnen.
 - *Gemeenschappelijk traject*
 - Algemene didactiek meertalig onderwijs
 - Meertaligheid
 - Language acquisition
 - Language, code and culture
 - Sociolinguïstiek
 - Talige leeromgevingen
 - Taalbeleid
 - *Keuzetraject Taalversterkend onderwijs (TVO)*
 - Nederlandse taalverwerving
 - Onthaalonderwijs organiseren in de praktijk
 - TVO in de klas: NT2 didactiek
 - TVO in de klas: Handelingsgericht werken
 - *Keuzetraject Content and Language Integrated Learning (CLIL)*
 - Organising CLIL: Concepts and principles
 - CLIL in the classroom: Didactics
 - CLIL in the classroom: Linguistics
 - *Keuzetraject Vroeg vreemdetaalonderwijs (VVTO)*
 - VVTO organiseren
 - VVTO in de klas: VVTO-didactiek
 - VVTO in de klas: linguïstiek
 - *Praktijk*
 - Werkplekleren
 - Lesson Study
 - Praktijkgericht Onderzoek

- Lessenrooster Banaba Meertalig Onderwijs Deeltijdse opleiding

- Lessenrooster Banaba Meertalig Onderwijs Voltijdse opleiding

- Macrodoelmatigheidstoets Banaba Meertalig Onderwijs

- Schema/Studiepuntentabel Banaba Meertalig Onderwijs Deeltijds en Voltijds traject
Taalbeleid LER:
 - Visietekst taalbeleid van de Groep Lerarenopleiding UCLL
 - Actieplan taalbeleid 2016 – 2018

Ter vergelijking:

- Studiegids Banaba Buitengewoon Onderwijs UC Leuven-Limburg
- Werkplekbrochure Banaba Buitengewoon Onderwijs UC Leuven-Limburg

- Tijdslijn voorbereiding Banaba Meertalig Onderwijs 2016 – 2019

- Verslagen voorbereidende vergaderingen
 - 10 oktober 2016: voorbereiding macrodoelmatigheidsstudie
 - 15 december 2016: gesprek Kris Van den Branden
 - 17 januari 2017: voorbereiding ontbijtsessies met werkveld
 - 18 januari 2017: overleg verwerking enquêtes macrodoelmatigheidsstudie
 - 23 januari 2017: intern overleg
 - 26 januari 2017: domeinspecifieke leerresultaten en toelatingsvoorwaarden
 - 30 januari 2017: intern overleg
 - 28 februari 2017: overleg met Kris Van den Branden en Goedele Vandommele

- Verslagen ontbijtsessies met werkveld
 - 19 en 26 januari 2017

- Verslagen Adviesgroep:
 - 12 mei 2017
 - 15 september 2017

- Verslagen Ontwerpgroep:
 - 23 maart 2017
 - 28 april 2017
 - Leescommissie TNO 24 mei 2017
 - 20 juni 2017
 - 10 juli 2017
 - 1 september 2017
 - 8 september 2017
 - 15 september 2017
 - 21 september 2017
 - Proefvisitatie 22 september 2017

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

Ba	bachelor
Ba-na-ba	bachelor-na-bachelor
BMO	bachelor-na-bachelor meertalig onderwijs
CLIL	content and language integrated learning
DLR	domeinspecifieke leerresultaten
ECTS	European Credit Transfer System
EVK	eerder verworven competenties
ISP	individueel studieprogramma
Ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in het onderwijs: meertalig onderwijs (bachelor na bachelor) van UC Leuven.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer (005853)